τας ἀπ' τὴν πόρτα, ὑποκλίθηκε μὲ προσοποιητὸ σεβασμὸ σὲ κάποιον ποὺ στεκόταν, ἀθέατος ἀπ' τὶς γυναῖκες, στὸ διάδρομο, καὶ τοῦ εἶπε μὲ ἐπίσημη φωνή, γεμάτη καλωσύνη καὶ κοροϊδία :

—'Ορίστε... Περᾶστε μέσα, ἐξοχώτατε κύριε δόκτωρ... 'Η κόρη μου ἀσθενεῖ βαρέως καὶ περιμένει νὰ μοῦ τὴν γιατρέψετε...

Καὶ τότε, στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, φωτισμένος ὄχι μόνο ἀπ' τὸ φῶς τῆς λάμπας, μὰ καὶ ἀπὸ μιὰ ἀνεκλάλητη ψυχικὴ χαρὰ κ' εὐτυχία, ξεπρόβαλε δειλὰ καὶ δισταχτικὰ ἕνας κομψός, καλοδεμένος νέος, μὲ συμπαθητικὰ κ' εἰλικρινῆ χαρακτηριστικά.

'Ηταν ὁ Ντονά !...

'Η Ζοζέττα ἀτόμεινε ἐκστατική... Μιὰ ἀνείπωτη συγκίνησι, θεομὴ καὶ γλυκειά, παράλυσε τὸ κορμί της κ' ἔδεσε τὴ λαλιά της. Τὰ χέρια της ἔτρεμαν ἐλαφρὰ καὶ τὰ ἀστραφτερά της μάτια ρωτοῦσαν ἄφωνα πότε τὸν χαμογελαστὸ ἀκόμη πατέρα της, καὶ πότε τὸν συγχυσμένο ἀπ' τὴν ξαφνική του εὐτυχία καλό της...

'Ο κ. Φαβιέ, ἀποφάσισε νὰ μιλήση πρῶτος. Γύρισε πρὸς τὴν ἀμίλητη ἀκόμη κόρη του, καὶ δείχνοντάς της τὸν Ντονά, τῆς εἶπε :

— Σοῦ τὸν πέτυχα, ποὺ λές, τὸ φιλαρᾶκο στὸ δρόμο, κοντὰ στὸ σπίτι μας, τὴν ὥρα ποὺ γύριζα ἀπ' τὸ καφενεῖο. Δὲν μὲ χωροῦσε ὁ τόπος ἐκεῖ μέσα, ὅσο σ' ἔννοιωθα, λιγόμιαλη Ζοζέττα μου, πικραμένη ἀπ' τὰ λόγια ποὺ ξεστόμισα τὸ ἀπόγευμα... Μόλις τὸν βλέπω, λοιπόν, σαστισμένο ἀπ' τὴν ξαφνική μου παρουσία, τὸν ρωτάω γιὰ ποῦ ἔτρεχε ἔτσι διαστικός... Κ' αὐτός, πὸ σαστισμένος ἀκόμη, μοῦ ἀπαντάει πὼς ἔτρεχε γιὰ τὸ γιατρό... Ποιὸς εἶνε ἄρρωστος ἀπ' τοὺς δικούς σου ; τοῦ λέω. 'Η κόρη σου ἡ Ζοζέττα, μοῦ λέει... Καὶ ποῦ ξέρεις ἐσύ, ἂν εἶνε ἄρρωστη ἡ κόρη μου; τοῦ λέω. Μὰ ἐκεῖνος πειὰ τάχασε ὁλότελα, πιάστηκε σὰν τὸ λαγὸ στὰ πράσσα, κ' ἄρχισε νὰ μοῦ λέη ἕνα σωρὸ ἀσυναρτησίες... Στὰ τελευταῖα ἀναγκάστηκε νὰ μοῦ πῆ τὴν καθαρὴ ἀλήθεια, καὶ μιὰ ποὺ εἶνε ἔτσι τὰ πράγματα, παιδιά μου, καὶ θέλετε σώνει καὶ καλὰ νὰ ζευγαρώσετε, πάρτε τὴν εὐχή μου καὶ ζῆστε εὐτυχισμένοι...

Τὰ δυὸ παιδιὰ κιττάχτηκαν μὲ ἀπερίγραπτη λατρεία. Τὰ στοργικὰ λόγια τοῦ γκρινιάρη μὰ κ' ἀνεκτίμητου πατέρα τῆς Ζοζέττας, τοὺς χάριζαν ὁριστικὰ τὰ κλειδιὰ τοῦ Παραδείσου...

Κι' ἐνῶ ἡ Ζοζέττα τραβοῦσε ντροπαλὰ τὸ σεντόνι, γιὰ νὰ σκεπάση τοὺς γυμνούς της ὤμους, ὁ Ντονὰ ἀκούμπησε ἐλαφρὰ τὰ χείλη του στὰ μπερδεμένα της μαλλάκια, κ' ὁ κ. Φαβιὲ ξερόβηχε ἀπ' τὴ συγκίνησί του, μουρμουρίζοντας στὴν ἀνίδεη καὶ σαστισμένη ἀπ' τὴν ἔκπληξί της θειά - Μάρθα :

— Τί νὰ κάνης .... 'Ετσι εἶνε ὁ γονηός... Τὴν εὐτυχία τοῦ παιδιοῦ του θέλει... Μιὰ ποὺ ἡ κόρη μου βρῆκε μονάχη της τὸ γαμπρό, μὲ γειά της, μὲ χαρά της... 'Εμένα μ' ἔφτασε ποὺ ἔμαθα πὼς εἶνε καλὸ καὶ τίμιο παιδί...

Μὰ ἡ θειὰ - Μάρθα ἀκόμα δὲν εἶχε καταλάβει !..

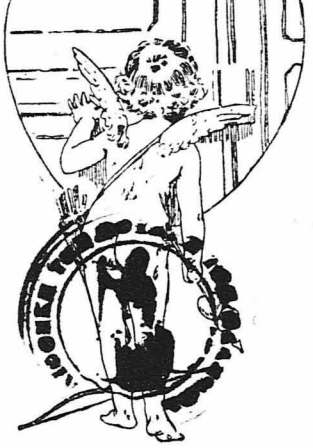

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΩΣ ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΝ Ο ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ

Ὅταν ὁ ποιητὴς Λαμαρτῖνος, μετὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1848, ἔγινε ὑπουργὸς τῶν 'Εξωτερικῶν, χρωστοῦσε στὴν «'Επιθεώρησι τῶν Δύο Κόσμων» 2.000 φράγκα, τὰ ὁποῖα εἶχε πάρει ὡς προκαταβολὴ συνεργασίας του. Μιὰ μέρα λοιπὸν ὁ διευθυντὴς τῆς «'Επιθεωρήσεως» Μπυλός, τὸν ἐπεσκέφθη στὸ ὑπουργεῖο, ὅπου ἐγένετο δεκτὸς φιλικώτατα ἀπὸ τὸν ποιητὴ - ὑπουργό. 'Ετοιμαζόταν δὲ νὰ φύγη σὲ λίγο, ὅταν ὁ Λαμαρτῖνος τὸν ἐκράτησε ξαφνικὰ καὶ τοῦ εἶπε :

—'Αλήθεια, σᾶς χρωστῶ δυὸ χιλιάδες φράγκα.

Καὶ ἄνοιξε τὸ συρτάρι του, ἔτηρε ἀπὸ μέσα δυὸ χιλιόφραγκα χαρτονομίσματα καὶ τὰ ἔτεινε στὸ Μπυλός.

— Μάλιστα, εἶπε τότε ὁ Μπυλός, μοῦ χρωστᾶτε δυὸ χιλιάδες φράγκα, ἀλλ' ἂν θέλετε νὰ καθαρίση ὁ λογαριασμός μας, πρέπει νὰ θυμηθῆτε ὅτι κ' ἐγὼ κάτι σᾶς χρωστῶ.

— Τί ; ρώτησε ὁ ποιητής.

— Δημωνεῖτε τὴ «Μασσαλιώτιδα τῆς Εἰρήνης», τὸ ποίημά σας ποὺ δημοσιεύθηκε στὴν «'Επιθεώρησι» ;

— Μὰ τὸ ποίημα αὐτὸ εἶνε μόλις δυὸ σελίδες. Δὲν ἄξιζαν κὰν τὸν κόπο νὰ τὶς ἀναφέρετε !...

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε ὑπουργέ, ἀπάντησε ἀξιοπρεπῶς ὁ Μπυλός. Στίχοι Λαμαρτίνου καλοπληρώνονται πάντοτε καὶ ἡ «'Επιθεώρησις» ἐννοεῖ νὰ πληρώση γι' αὐτοὺς ὅ,τι σεῖς ὁρίσετε.

—"Ας ξοφλήσουμε ἔτσι, ἀφοῦ τὸ θέλετε, εἶπε τότε ὁ Λαμαρτῖνος. Πιστέψετέ με ὅμως ὅτι τὸ κάνω μόνον ἐπειδὴ τὸ θέλετε σεῖς.

Καὶ ὁ ποιητὴς ἔβαλε πάλι τὰ δυὸ τραπεζογραμμάτια στὸ συρτάρι του κ' ἐκλείδωσε...

Δυὸ χιλιάδες φράγκων γιὰ δυὸ σελίδες στίχων ! Τόσο εἶχε ἐκτιμήσει ὁ ποιητὴς τὸ ποίημά του !...

Η ΞΕΝΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΠΑΛΗΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΠΡΕΠΕΙ Ν' ΑΓΑΠΑΜΕ

(Τοῦ ΜΑΡΜΟΝΤΕΛ)

Πρέπει ν' ἀγαπᾶμε.

Μάταιη εἶνε ἡ σοφία ποὺ μᾶς συμβουλεύει νὰ ζητοῦμε τὴν εὐτυχία ἀλλοῦ. Τὸ τόσο γλυκὸ αὐτὸ ἀγαθό, γιὰ νὰ τὸ βροῦμε, ἕνας μόνος τρόπος ὑπάρχει : Ν' ἀγαπᾶμε ! Μάταιους ἴσκιους κυνηγάει ἡ σοφία, ὅταν ζητάει τὴν εὐτυχία ἀλλοῦ...

Μόνη ἡ ἀγάπη δίνει ἀξία στὴ ζωή. Δὲν ζῆ κανεὶς πρὶν ἀγαπήσει. Μέσα στὴν ἐρημιὰ καὶ τὴ στέρησι τῆς ἀγάπης μαραίνεται ἡ καρδιά 'Ο πόθος εἶνε τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας τὸ γλυκοχάραμα, τὰ χάδια καὶ τὰ φιλιά, τὸ μεσημέρι. Δὲν ζῆ κανεὶς πρὶν ἀγατήσει... Μὲς στὴν ἐρημιὰ καὶ τὴ μόνωσι μαραίνεται ἡ καρδιά.

Ψυχρὴ λογική, γιατί προσπαθεῖς νὰ μᾶς συγκρατήσης καὶ νὰ μὴ μᾶς ἀφήσης νὰ ἐγκαταλειφθοῦμε στὸ θρησκευτικὸ παραλήρημα ; Τρέλλα εἶνε τάχα τὸ νὰ ζητάη κανεὶς τὴ μεγαλείτερη εὐτυχία στὴν ἀγάπη, στὴν αἰωνία ἀγάπη ;...

Πρέπει ν' ἀγαπᾶμε.

Κύτταξε, παντοῦ ἡ πλάσι, γύρω, μᾶς δίνει τὸ σοφὸ αὐτὸ μάθημα. 'Απ' τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς της, ἡ "Ιρις μου, ἡ ἀγαπημένη μου "Ιρις, σᾶς λέει σιγανά, μὲ τὴν γλυκειά της φωνή, πολὺ καλύτερα παρ' ὅ,τι τὸ τραγοῦδι μου :

—'Αγάπα !... Μονάχα ὁ ἔρωτας χαρίζει τὴν ἀπόλυτη εὐτυχία...

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΣΕΝΑ

(Τοῦ ΠΑΡΝΙ)

Πάνε ὀχτὼ μέρες τώρα, ἀγαπημένη μου, ποὺ ἕνα σκληρὸ καθῆκον μὲ κρατεῖ στὶς πεδιάδες αὐτές, μακρυὰ ἀπὸ σένα. Κι' ὅμως πονῶ... Πονῶ, γιατί δὲν εἶσαι σιμά μου... "Αμποτε νὰ μὴν αἰσθανθῆς παρὰ μόνον τὶς χαρὲς τῆς ἀγάπης. 'Η εὐτυχία με ζώνει στὸ χαροῦμενο αὐτὸ μέρος. Κι' ὅμως εἶμαι λυπημένος... Τῶν νέων μου φίλων ἡ δυνερὴ εὐθυμία δὲν μπορεῖ νὰ διώξη οὔτε στιγμὴ τὴ θλίψη μου, καὶ μάταια προσπαθοῦν ν' ἀνοίξουν τὴν καρδιά μου στὴ χαρά. 'Ανακατώνοντας μὲ τὴν εὐθυμία τους τὴν παραπονετικὴ καὶ ἐρωτιάρική μου φωνή, ζητῶ ἀπ' τὴ νύχτα, ἀπ' τὴ μέρα ζητῶ, τὸ λατρευτὸ πλάσμα ποὺ δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ μ' ἀκούση... 'Εσένα !

"Αλλοτε, ὅταν βρισκόμουν μακρυὰ σου, ὑπέφερα τὴν πλῆξι. 'Η ἐλπίδα μὲ παρηγοροῦσε. Μὰ τώρα ὁ ἔρωτάς μου δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ ὑπομείνη οὔτε τὶς πὸ λιγοήμερες ἀπουσίες σου. "Ο,τι δὲν εἶσαι σὺ μοῦ γίνεται μισητό. "Α ! μοῦ πῆρες ὅλες μου τὶς ἀπολαύσεις. Μ' ἔκανες νὰ χάσω ὅ,τι ἄλλοτε μοῦ ἄρεσε καὶ μ' ἔκανε εὐτυχισμένο. 'Εσὺ μονάχα μοῦ ἀπομένεις, γλυκειά μου ἀγατημένη. "Ομως μοῦ φτάνεις, τ' ὁρκίζομαι στοὺς Θεούς, καὶ τίποτε δὲν ἔχασα, ἂν μ' ἀγαπᾶς ἀκόμα...

ΕΛΕΓΕΙΟ

(Τοῦ ἴδιου)

Χαρὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾶ !... Γιατὶ ἡ ἀγάπη εἶνε εὐτυχία ποὺ μᾶς μεθᾶ καὶ γεμίζει τὴ ζωή μας μάγια. 'Αγαπᾶτε... Γιατί ὅ'αν περάσει ἡ ἀγάπη δὲν ζοῦμε πειά. Ξέρουμε ὅτι ἦσαν ψέμματα οἱ ὅρκοι, ὅτι γρήγορα ἢ ἀργὰ ὁ ἔρως μᾶς ξεγελᾶ, ὅτι ἡ ἀθωότητα εἶνε προσποίησις μονάχα, καὶ ὅτι εἶνε ὄνειρο ἡ εὐτυχία.

ΕΛΕΓΕΙΟ

(Τοῦ ἴδιου)

"Ω, ἂν ποτὲ ἀγάπησε ἄνθρωπος στὴ γῆ, ἂν οἱ Θεοὶ ζήλεψαν ποτὲ θνητό, αὐτὸ ἔγινε τὸν καιρὸ ὅπου γεμᾶτος πίστι καὶ εἰλικρίνεια, ἤμουν εὐτυχισμένος, καὶ ἤμουν εὐτυχισμένος μαζύ σου !

Δεσμὸς γλυκύτερος δὲν ὑπῆρχε στὸν κόσμο. Λιγώτερο τρυφερὰ ἀγαπάει ἀδελφὸς τὴν ἀδελφή του, νειάπαντρος νέος τὴν ὄμορφη γυναῖκα του, φίλος καλὸς τὸν ἀγαπητό του φίλο.

"Ω, σὺ ποὺ ὑπῆρξες ἡ πιστὴ φίλη μου, δὲν εἶσαι πειὰ τίποτε γιὰ μένα .... Νὰ ποῦ κατάντησε ἡ ἀγάπη σου ποὺ μ' ἔκανες μὲ τοὺς ὅρκους σου νὰ πιστεύω πὼς θᾶνα αἰώνια !... "Εσβυσε, χάθηκε, καὶ ἡ ἄστατη καρδιά σου σὲ νύχτες μαῦρες ἄλλαξε τὶς μέρες τὶς λαμπρὲς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔρωτός μου !..